

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 80

Скопје, понеделник 8 септември 1947 година

ГОДИНА III

„Службен весник и НРМ“ излегуе повремено.
Ракописите се испраќаат во дупликат на адреса:
Службен весник на НРМ — Скопје ул. Маршал
Тито бр. 10. Ракописите не се испраќаат.

Цена на весникот е 4 динари од табак.
Претплата: полугодишна 130 а годишна 250 дина.
Чекова сметка при Народната банка на ФНРЈ —
Централа за НР Македонија Скопје — бр. 801129

245

Врз основа на чл. 79 став 2 од Уставот на Народна Република Македонија, Владата на Народна Република Македонија ја донесуе следната

Уредба

за оснивање на Главна дирекција за јавен ауто-транспорт при Комисијата за локални саобраќај при Владата на Народна Република Македонија.

Член 1

Се оснива Главна дирекција за јавен ауто-транспорт при Комисијата за локални саобраќај при Владата на НР Македонија.

Главна дирекција за јавен ауто-транспорт е административно-оперативен раководител на претпријатијата за јавен ауто-транспорт.

Член 2

Главната дирекција за јавен ауто-транспорт е под раководство на Претседателот на Комисијата за локални саобраќај при Владата на Народна Република Македонија.

Член 4

На чело на Главната дирекција за јавен ауто-транспорт стои главен директор, кој што непосредно управуе со сите работи на Главната дирекција.

Член 5

Со работата на погонот управуе шеф на погонот на јавниот ауто-транспорт, кој што е истовремено и прв заменик на главниот директор.

Со кадровските работи управуе шеф на кадровските работи.

Со планските работи управуе шеф на планот.

Со комерционалните работи управуе шеф на комерционалните работи.

Главната дирекција има контролен отсек.

Член 6

Главната дирекција за јавен ауто-транспорт има секретаријат кому на чело е секретар. Он управуе со правните и општите работи на Главната дирекција.

Член 7

Главниот директор го поставуе Претседателот на Владата на Народна Република Македонија по предлог, на претседателот на Комисијата за локални саобраќај при Владата на НРМ; а шефот на по-

гонот, шефот на планот, шефот на комерционалните работи и шефот на контролниот отсек ги поставуе претседателот на Комисијата за локални саобраќај на НРМ по предлог на главниот директор на Главната дирекција за јавен ауто-транспорт.

Член 8

Главниот директор за јавен ауто-транспорт со шефовите од чл. 5 на оваа уредба и секретарот на Главната дирекција за јавен ауто-транспорт чинат колегиум на Главната дирекција. Со колегиумот раководи главниот директор.

Колегиумот е советодавен орган на главниот директор кој што тој го свикуе по сите поважни работи и начелни прашања, поважни прашања на оперативно раководење, како што е изработуењето на планот, организацијата на претпријатијата, заклучуење поважни договори и др.

Ако главниот директор не се сложуе со предлозите на колегиумот може секој член на колегиумот да бара одлука од претседателот на Комисијата за локални саобраќај при Владата на Народна Република Македонија.

Овоа не го обуставуе извршуењето на наредбата на главниот директор.

Член 9

Главната дирекција за јавен ауто-транспорт води книговодство и администрација по начелата кои што важат за државните стопански претпријатија,

Член 10

Поблииска организација на Главната дирекција за јавен ауто-транспорт, овластуења на главниот директор и шефовите како и одредби за администрацијата донесуе претседателот на Комисијата за локални саобраќај при Владата на Народна Република Македонија со правилник.

Член 11

Оваа уредба влегуе во сила со објавуењето во „Службен весник на НРМ“.

Бр. 7663 — 15 август 1947 год. — Скопје

Претседател на Владата на НРМ
Л. Колишевски с. р.

Министер на трговијата
и снабдуењето на НРМ
Д. Бојановски с. р.

246

Врз основа чл. 6 од Уредбата за образување на специален двомесечен курс за аптекарски помошници донесувам следниот

Правилник

ЗА ИЗВРШУВАЊЕ УРЕДБАТА ЗА СПЕЦИАЛНИОТ КУРС ЗА АПТЕКАРСКИ ПОМОШНИЦИ

ЗАДАЧА НА КУРСОТ

Член 1

Задача на курсот е да ги оспособи за аптекарски помошници оние квалификувани лаборанти кои што завршиле курс за аптекарски квалификувани лаборанти, а кои до сега во својата аптекарска пракса покажале големо познавање на аптекарската работа и со тоа технички се оспособиле за работата која ја вршат.

Курсот можат да го посетуат и лица кои имаат завршено најмалку 4 кл. гимназија и со петгодишна аптекарска пракса; лица кои имаат завршено повеќе од 6 класа гимназија и двогодишна пракса по аптеките, како и лица со 8 класа гимназија и една година аптекарска пракса.

УПИС

Член 2

На специалниот курс можат да се запишат тите лица поброени во чл. 1 на овој правилник.

ТРАЕЊЕ НА КУРСОТ

Член 3

Курсот ќе трае од 1 јуни 1947 до 31 јули 1947 год

НАСТАВА

Член 4

На курсот ќе се изучаваат следните предмети.

- 1) Хемија-општа и фармацевтска,
- 2) Фармакогнозија,
- 3) Фармацевтска технологија со фармакопеја,
- 4) Аптекарска администрација и
- 5) Општо образование.

Член 5

Наставата ќе се одвија по планот изработен од одделението за медицинска настава и раководството на курсот. Во наставниот план точно ќе се прецизира градивото кое ќе се пројде во текот на курсот и бројот на часовите од поедините точки на наставниот план.

Член 6

Општото образование ќе опфатне политичка економија, македонски јазик и географија.

Член 7

Распределот на часовите ќе го изработи раководителот на курсот заедно со лекторите.

Член 8

По изведувањето на теоретската програма ќе се одржат испити од следните предмети:

- 1) Фармакогнозија,
- 2) Фармацевтска хемија,
- 3) Фармацевтска технологија со фармакопеја,
- 4) Аптекарска администрација и
- 5) Општо образование.

Член 9

Наставниците на курсот, траењето на испитите и комисијата за испитите ги одредуе Министерот на народното здравје на НРМ.

Член 10

За успехот на испитите се води записник во кој се внесуе името, презимето и останатите податоци за секој од кандидатите како и оцена за секој предмет посебно.

Член 11

Оцените за успехот на испитите се одличен, многу добар, добар, доволен и слаб.

Член 12

Кандидатите кои што за прв пат не успеат на испитот и тоа од најповеќе од два предмета, можат после еден месец да ги поноват испитите од оние предмети по кои што покажале слаб успех.

Член 13

Овој правилник влегуе во сила со денот на потпишувањето.

Бр. 7195 — Скопје, 25 јули 1947 год.

Министер на народното здравје на НРМ
Д-р В. Попадич с. р.

247

По укажаната потреба, а со цел да се подигне дисциплината во училиштата и да се создадат услови за поправилно одвивање на наставно-воспитната работа во средните школи под надлежност на Министерството за просвета, ги пропишувам следните

Дисциплински правила

ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОД СРЕДНИТЕ ШКОЛИ

1. Должности на учениците.

Член 1

Образованието и воспитувањето во средните училишта треба да послужат на највисоката цел: создавање на нови луѓе, вооружени со знание и љубов спрема демократските тековини, кои што ги нашите народи извојуваа со крв, луѓе со нови разбирања, со нов морал и нов однос спрема државата и општеството.

Член 2

За постигнување на таа цел ученикот е должен да го совлада пропишаниот учебен материјал со воља, работливост, истрајноот и на време, за да може, како образован и културен граѓанин на својата татковина најактивно да учествуе во нејзиниот понатамошен економски и културен развиток.

Член 3

Ученикот е должен во секое време стално и системно да го зацврстуе и прошируе знаањето добие-но во училиштето, за да ја усвои поарно науката, позитивните културни придобивки и здрав научен миоглед.

Член 4

Учениците треба да зборуваат вистината, да се искрени, скромни, внимателни и услужни спрема секој особено спрема постарите, сирачињата и инвалидите. Лагата, лицемерството и неискреноста не му прилегат на ученикот.

Член 5

Учениците се должни да ги извршуваат наредбите на училишните органи. Спрема директорот и преподавателите треба да се учтиви и внима-телни.

Член 6

Со заедничка работа, учениците треба да раз-вијат меѓусебно другарство, бидејќи тоа е една од најарните одлики на народната младина.

Член 7

Учениците секогаш треба да го пазат своето достоинство и достоинството на својот клас и сво-ето училиште. Постарите ученици треба да им слу-жат за пример на помладите.

II Запишување и одење во училиште.**Член 8**

Учениците можат да се запишат во училиште и да се отпишат само со претходна писмена тог-јава од родителот или старателот.

Член 9

Секој запишан ученик оди редовно во учии-лото.

Ако ученикот самоволно го напушти класот, училишните органи веднаш треба да ја испитаат постапката и да земат потребни мерки за попра-вување.

Член 10

Училишните излети се дел од наставата и за-тоа се задолжителни за сите ученици. Неизвинети-те изостанци од излети се сметат како изостанци од редовните часови.

Член 11

Ученикот може, по одобрение на преподавателот, да изостане само од неговиот час. Изостанок од еден ден може да одобри класниот раководител, а за повеќе од еден ден директорот на шко-лата.

Член 12

Ако ученикот изостане поради болест или не-која друга причина, веднаш или најдоцна во рок од два дена да биде известен за тоа класниот ра-ководител или директорот.

Член 13

Со доваѓањето во училиште, ученикот треба да донесе писмено оправдање од родителот или старателот или во случај на болест, уверење од лекарот.

Член 14

Ако ученикот изостане 8 дена без да соопшти на класниот раководител или директор, училишните

органи ќе ги повикуваат родителите или старателот на ученикот. Ако истите не се јават и не ги оправ-даат изостанците во рок од 7 дена, т. е. ако минат 15 дена како ученикот едно по друго изостануе, ќе се смета како доброволно да го напуштил учи-лиштето.

Член 15

Во училиштето учениците се држат примерно така како што прилега на школската младина, ко-ја што го чува своето достоинство и достоинството на училиштето, а и сами учествуваат во поддржување то на работната дисциплина и училишниот ред.

Член 16

Учениците доваѓаат во училиште 5—15 минути пред почнување на наставата. На определен знак за започнување на часот учениците веднаш влегуваат во училиште без да дигаат шум, седнуваат на своите ста, приготвуваат што им е потребно за работа и го чекаат преподавателот.

Пред да влезат во училиште, учениците си ги бришат обувките, а пред да влезат во училница, капите, горните алишта, шаторите и слично ги ос-таваат на определено место.

Учениците се грижат за чистотата на своето тело и за чистотата и уредноста на облеклото и обувките. Затоа во училиште не доваѓаат нечисти, неизмиеени, нечесани и испокинати.

На учениците им се забранува употреба на воз-метнички и други средства.

Чл. 18

Учениците секој ден ги носат во училиште мо-но нужните книги, тетратки и прибор, и секогаш гледаат книгите и бележниците да им бидат чисти и во ред.

Чл. 19

За време на часот учениците се внимателни, го следат предавањето и работата во класот и са-ми активно учествуваат во таа работа.

Учениците можат да излегуваат од час само по одобрение на преподавателот.

Чл. 20

Кога директорот, преподавателот или друго-возрасно надворешно лице влезе во клас, учениците го поздравуваат со станување.

Чл. 21

Дежурните ученици се грижат за навремено донесување на наставните средства (креда, синџер, и др.) и да тие средства бидат на определено ме-сто. Исто така тие се грижат да не се оштетат училишните инвентар, училницата да се проветрува за време на одморот и пред влегување на препода-вателот во клас да биде ред и мир. Тие ги јавуваат учениците кои што изостанале.

Чл. 22

Сите ученици се грижат да се одржве редот и чистотата во училницата, ходниците и другите од-деленија. Не смеат да шараат по зидовите, да ги оштетуваат клупите и другите училишни предмети, како и предметите на своите другари. Ако учени-кот не се придржува кон овој пропис, училишната власт може од него да бара да ја плати направе-ната штета, а ако штетата е свесно направена, уче-никот ќе биде накажан.

III. Поведението на учениците надвор од училиштето

Чл. 23

Надвор од училиштето учениците се држат примерно како што тоа прилега на школската младаина и на секое место го чуваат својот углед и добриот глас на своето училиште.

Учениците ги поздравуваат своите преподаватели со сметнување капа или со лек поклон, ако се гологлави, а ученичките само со лек поклон. Учениците ги поздравуваат и другите познати луѓе, особено постарите.

Чл. 24

Учениците не смеат да играат хазардни игри (карти, билијар и др.), да се заборчуваат или пометуваат себе да тргуваат.

Чл. 25

Учениците не смеат да се караат меѓу себе. Ако меѓу нив дојде до несогласие к'е гледаат да го отклонат на другарски начин, било сами, било преку организацијата на нар. младина во самото училиште. Ако тоа не помогне к'е се обрнат на директорот или класниот раководител. За нанесена увреда ученикот не може сам да си прибавува задоволение.

Чл. 26

Учениците совесно ја вршат својата работа дома, ги учат и ги пишуваат своите задачи, ги држат исправно своите книги, тетратки и друго.

Чл. 27

Учениците го чуваат и подржуваат своето здравје и затоа не пушат и не пијат алкохолни пијачки.

На учениците им е забрането да одат по кафеани, крчми и нок'ни локала.

Чл. 28

Училишната управа спрема местните услови определува вечерен час за задржување на учениците по улиците и донесува решенија за посетување приредби кои што не ги дава училиштето или организацијата на народната младина.

Чл. 29

Ученикот ја носи со себе ученичката книшка, грижливо ја чува и ја покажува кога к'е му ја побараат училишните органи или органите на државната власт.

Чл. 30

Ако во станот кај што ученикот живее се појави заразна болест ученикот е должен да се веднаш консултува со лекарот за понатамошното негово одење во училиште.

Чл. 31

Престаплеността направена од учениците за време на ваканцијата или кога училиштето не работи, се покажуваат со отпочнувањето на редовната работа.

IV. Правата на ученикот

Член 32

Ако ученикот смета дека на некој начин му е нанесена увреда или неправда во училиштето, тој к'е се обрне на својот класен раководител или директор, кој што к'е ја испита работата и к'е му ги даде нужните објасненија.

Член 33

Ученикот може да поднесува молби и жалби до повисоките просветни органи само преку управата на своето училиште.

Член 34

Учениците имаат право да се залагаат за вистинската наука, да бараат разјаснување за одделните предмети, помош и совети во врска со своето учење.

Член 35

Учениците треба да ги критикуваат мрзливите и несовесните другари и насекаде од нив да бараат да ги поштуваат дисциплинските правила.

Член 36

Во училиштето може да постои ученичка организација само ако е одобрена од школската управа.

Чест е за секој ученик да биде член на организацијата на Народната младина и Сојузот на пионерите и други позволени организации. Ученичките организации можат во неработно време да организираат различни приредби, да свикаат собранија, да учествуваат на собранијата, да образуваат активи, дружини и кружоци, да уредуваат и издаваат листови и часописи.

При сето тоа треба да водат сметка за основниот задаток — учењето и дисциплината.

Член 37

Со одбoreние на директорот на школата, ученичките организации на Народната младина и Пионерските организации во школата можат да одржуваат во школските простории културно-просветни и други приредби.

V. Награда и казна.

Член 38

Учениците кои што се одликуваат во науката, кои што се истакнуваат со општополесни акции во школата и надвор од неа и кои што имаат примерно поведение, к'е бидат пофалени и наградени. При тоа к'е се земаат предвид и условите под кои што ученикот работи.

Исто така може да биде пофален еден клас или една школа.

Пофалби и награди можат да бидат овие:

1. Пофалба од класниот раководител или директорот.

2. Пофалба од класниот совет со награда (ученикот врши некоја почесна должност, добива надар книга и сл.) или без награда. Пофалбата ја објавува класниот раководител пред класот.

3. Пофалба од преподавателскиот совет со награда (испраќање во летовалиште, на море и сл.) или без награда, која што ја објавува директорот пред учениците од целата школа а може и пред родителите.

4. Јавна писмена пофалба од класниот или преподавателскиот совет што се бележи во книгата и чита пред сите ученици во школата.

5. Пофалба на класот која што ја изрече преподавателскиот совет, истата се објавува пред сите ученици од школата.

6. Пофалба на целата школа која што ја изрече Министерството за просвета. Истата се објавуе пред сите ученици од школата.

За пофалбите од преподавателскиот совет и Министерството за просвета се известуат и родителите или старателите.

Член 39

Казни со кои што учениците можат да се наказуат се овие:

1. Опомена од класниот раководител или преподавател, усно изречена пред класот.

2. Укор од класниот раководител. Таа казна класниот раководител ја донесуе сам или на предлог од класниот совет.

3. Укор од класниот совет.

4. Укор од директорот. Решение за таа казна директорот донесуе сам или на предлог на класниот или на преподавателскиот совет.

5. Укор на преподавателскиот совет.

6. Отстрануење од школата за една учебна година со право да постапи во друга или да полага приватен испит на крајот на годината во истата школа.

7. Исклучуење за една или две години од школата во која што учел, без право на полагање приватен испит во истата, а со право да постапи во друга школа.

8. Исклучуење за една или две години од средните школи под ресорот на овоа министерство без право на приватен испит.

9. Исклучуење за секогаш од средните школи под ресорот на Министерството за просвета без право на приватен испит.

Казните се изречуат спрема тежината на кривичата без обзир на наведениот ред.

Казните од 6—10 ги изрече преподавателскиот совет на основа иследуење и писмено советуење на обвинетиот ученик, а стапуат во сила по одобруење на Министерството за просвета.

Учениците од учителските школи се наказуат без право на полагање на приватен испит.

За сите казни се известуат родителите или старателите, а исто така и средношколската организација, ако ученикот е нејзин член. Казните од точка 6—10 се односуат само на ученици по стари од 14 години.

Член 40

Ако се исклучениот ученик видно се поправи и затоа има доволно докази, Министерството за просвета може да му ја намали казната или сосем да ја поништи, така да ученикот може опново да се запише в училиштето.

Член 41

Казни се изречуат и за неизвинетите изостанци и тоа: за 5 неизвинети укор од класниот раководител, за 10 неизвинети — укор од класниот совет; за 15 неизвинети — укор од директорот; за 20 неизвинети — укор од преподавателскиот совет, а за 25 неизвинети — отстрануење по т. 6 од овие правила.

За секое неоправдано задоцнуење на час се белжи 1 неизвинет изостанок.

Член 42

Казните ги повлекуат следните оценки од поведение: укор од класниот раководител оценка мн. добар, укор на класниот совет оценка добар, укор на директорот или преподавателскиот совет оценка лош. Влијанието на казните на оценката по поведение може да се ублажи, а може и сосем да исчезне, ако ученикот видно се поправи. За тоа решуе класниот односно преподавателскиот совет.

Казните изречени поради неизвинети изостанци не можат да се ублажат.

Утврдуењето на поведението се врши на крајот на полугодието и на крајот на учебната година.

Член 43

Оценката по поведение не смее да влијае на оценката по одделните предмети.

Член 44

Училишните свидетелства, ученичките книшки и други документи се јавни документи и за секое нивно фалсификуење ученикот строго се наказуе.

Член 45

Со објавуењето на овие правила престануат да важат до сега издадените од овоа Министерство дисциплински правила.

Член 46

Овие дисциплински правила стапуат во сила со денот на нивното објавуење во Службениот весник на НРМ.

Бр. 2202 — 14 јули 1947 год.

Министер за просвета,
Киро Х. Василев с. р.

248

Врз основа член 52 од Законот за даноците и чл. 11 и 12 од Уредбата за данок за промет на производи се дава следното

Напатствие

ЗА ПОСТАПОКОТ ПРИ НАПЛАТУЕЊЕТО И КОНТРОЛАТА НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ НА РАКИЈА И ВИНО ПО Т. БР. 702 И 704 ОД А ТАРИФАТА ЗА ДАНОК НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ

За да може да се заведе еднообразен начин на наплата и контролата на данокот на промет на производи на ракија и вино спрема прописите на Уредбата за данокот на промет на производи и А. Тарифа за данок на промет на производи применувајќи прописите од забелешките кон Т. Бр. 702 и 704 од А. Тарифа Министерството на Финансите на Народна Република Македонија дава следното:

1) Што се смета односно што е това ракија е објаснето во точ. 1—5 од забелешката кон Тарифен Бр. 702, а што се смета вино е објаснето во точ. 1 — 6 од забелешката кон Тарифен Бр. 704 од А. Тарифата. При утврдуењето што е ракија и што е вино ќе се применуваат овие прописи, поради тоа е нужно истите да се проучат и научат од страна на финансните службеници.

2) Производителите на вино и ракија се сметат за даночни обврзаници и истите се должат данокот на промет на

производи да го платат веднаш по завршеното производство, по определените стопи и тоа: на еден хектолитарски степен чист алкохол 30 динари по Тарифен Бр. 702 и на еден литар вино по стопите назначени во графа 3 на Т. Бр. 704. Од тоа се прави исклучение односно производителите — земјоделци, кои произведуваат ракија и вино само од сопствените сировини од сопствена земја (сопствени овошни бабшти и лозја), а не се занимаат со трговија на алкохолни пијалоци, спрема точ. 7 од Забелешката кон Тарифен Бр. 702 и точ. 8 од Забелешката кон Т. Број 704 од А. Тарифа, не се сметаат за дилчии обврзаници и не се должни да го платат данокот на промет на производи. Данокот на вакво производство го плаќаат купувачите. Купувачите или другите лица односно приематели макар по каквov основ на ракија и вино од производителите — земјоделци се сметаат за даночни обврзаници и тие се должни да ја пријават на Финансовиот отсек купената ракија и вино и на истата веднаш да платат единствениот данок на промет на производи за купеното количество по односните даночни стопи.

3) Производителите — земјоделци, кои не се занимаат со трговија на алкохолни пијалоци на едно или дребно ниту се занимаат со преработување на алкохолни пијалоци се должни своето производство на вино да го пријават на Финансовиот отсек најдоцна до 20 ноември. Сепак, продажба или на други основ давање на други лица се пријавува во моментот на продажбата која се плаќа и данокот на промет.

Овошките — градските народни одбори — Финансови отсеци се должни секоја година до 20 септември со илустриран позив да ги повикаат производителите — земјоделци да пријават своето производство на вино (образец бр. — Јавниот позив да се објави на обичен начин и преку месните народни одбори. Пријавите се поднесуваат на Финансовиот отсек при општинскиот — градскиот и роден одбор и преку местниот народен одбор. Местниот народен одбор примените пријави ги заведува во одделен список и проверава да ли сите производители на вино го пријавиле точното количество на произведеното вино и примените пријави со списокот и евентуалните забелешки ги доставува на надлежниот Финансов отсек.

Финансовите отсеци на општинските, градските, реонските народни одбори се должни да водат евиденција — книга за примените пријави на произведеното вино и продадената ракија од производителите — земјоделци и не се занимаат со продажба на алкохолни пијалоци. Оваа евиденција — книга се води одделно за секој местен народен одбор, индивидуално за секој производител по образец кој содржи: реден број; презиме и име на производителот, место, улиц и број каде живее производителот; количина на пријавеното вино во литри; количина на пријавената продадената ракија во хектолитарски степени, количината на пријавеното вино и ракија при направената проверка од страна на државните органи; количина на продадената ракија и вино, презиме и име на купецот на ракијата, вино, забелешка. Оваа евиденција се служи за контрола на производителите за произведената ракија и вино и за продаденото количество, впишувајќи во истата во одделна графа секоја продажба на ракија и вино, и тоа: Количината пријавена на Финансовиот отсек од страна на купецот, како и количината која Финансовите органи ќе ја установат со преглед на книгите, за дадените пропратници од страна на местните народни одбори. Треба да се води сметка, да количината на продаденото вино и ракија не ја надминува пријавената количина. Ако тоа се случи треба да се спроведе истражување и да се применат санкции за дилчи-

на нередовноста по прописите од Законот за даноките и Уредбата за данокот на промет на производи.

Финансовите отсеци на општинските, градските односно реонските народни одбори преку Финансовите органи и местните народни одбори треба да ги провераваат поднесените пријави за производството и продажбата на вино и ракија при сите даночни обврзаници односно производители — земјоделци, за кои се укаже да имаат поголемо производство да продаваат ракија и вино и за кои има дојави или со проверка од страна на државните органи е установено дека тие производители — земјоделци, скриваат своето производство, како и при тие производители — земјоделци при кои пријавената количина на вино не одговара на набрвните сировини (овоштира, грозје и сл.) односно, спрема површената на овошните бабшти и лозја на секој одделен производител.

4) Производителите — земјоделци, кои имаат свое сопствено вино и ракија, произведени од сопствени сировини добдени од сопствена земја или земена земја под кирија до колку земјата сами ја обработуваат, како и нпштителите, на пазар за продавање се должни со себе да носат пропратница која се дава од надлежниот местен народен одбор.

Во пропратницата треба да биде назначено: презимето и, место и местото каде живее производителот, количината на виното-ракијата која се носи на пазар, со назначение дека виното, ракијата е сопствен производ на тоа лице и да датокот на промет на производи не е платен. Овие пропратници се даваат во два примероци. Единиот се дава на производителот, а другиот остаува во местниот народен одбор. Пропратниците се печатат од Министерството на Финансите на ФНРЈ по образецот број 47 на оваа пропратница, а Финансовите отсеци ќе ги бираат да им се достават од ова министерство, и истите ги распоредуваат — доставуваат на местните народни одбори. Пропратниците се продаваат по цената 1 динар. Финансовите отсеци се должни за примените и доставените пропратници на местните народни одбори да водат евиденција односно точна сметка за нивниот број. Дадената пропратница од страна на местниот народен одбор, производителот може само едниот да ја употреби. До колку производителот целата количина вино — ракија назначена во пропратницата не ја продаде е должен за тоа да го известат местниот народен одбор и да му ја врати пропратницата. Местните народни одбори се должни да водат книга-евиденција за дадените пропратници и да ја даваат на преглед на Финансовите органи кои ќе бараат. Оваа евиденција треба да содржи: реден број презиме и име на производителот, место, улиц и број каде живее, дата на давањето на пропратница, количината на виното — ракијата која се носи на пазар за продавање, дата на враќањето на пропратницата, количината на вратеното непродадено вино — ракија, забелешка.

Производителот е должен по враќањето од пазар единиот на пропратницата да го врати на местниот народен одбор. А ако производителот не е продаде сета количина вино — ракија, назначена во пропратницата е должен при враќањето да земе потврда на самата пропратница за количината која е продава, односно за количината која како не продадена ја враќа дома. Овие потврди ќе ги даваат градските пропратнички станица, а до колку вакви немаат надлежните Финансови органи и органите на местните народни одбори. Службениците на месните народни одбори кои ги даваат пропратниците, треба да обрнат особено внимание да ги даваат само на сите лица, кои имаат сопствено производство вино — ракија од сопствена земја и да не се

внимават со трговија на алкохолни пијалоци, инаку не е исправно давање на пропратници новат лично подна одговорност. Органите — службениците на финансните отсеци се должни почесто да вршат контрола при местните народни одбори во поглед на правилното давање на пропратниците и да обрнат особено внимание на службениците при местните народни одбори, да дават пропратниците само на лица, кои можат да продажба сопствени производи од сопствена земја вино и ракија и тоа сами да го контролираат на самото место.

Производителите — земјоделците не платат данок на промет на производи на своите основни произведения односно на виното и ракијата на оваа количина која е употребата за дома или обработка на земјата (види точка 8 забелешката кон Тарифен број 702 и точ. 9 забелешка кон Тарифен број 704 од А Тарифата).

б) Останалите производители на вино и ракија, кои се занимават со продажба или преработување на алкохолни пијалоци на едро или дребно или произведуваат вино и од купени сировини се должни да пријават своето производство на вино на финансовиот отсеци при општинскиот — градскиот, реонскиот народен одбор најдоцна до 20 ноември и веднаш да го платат односниот данок на промет на производи до колку виното не го внесуваат во дачно сместител. Истите производители на ракија се должни да пријават производството на ракијата и производство можат да го вршат само под контрола на финансните органи — службениците. Пријавата се поднесува на 24 часа преди почнувањето да се вари ракија. Пријавата се поднесува во два примерка и во истата треба да се назначи точен час на почнувањето на работата, како и количината на сировините од кои ќе се вари ракија. Еден потврден примерок од пријавата се враќа на производителот а вториот се задржува за контрола. Казаните во кои се вари ракија на овие производители се држат запечатени. Точно во определената дата и час во пријавата на производителот местниот народен одбор односно финансовиот службеник по установување едровокачката на четотот на казанот на кои ќе се варат пријавените материјали, го отпечатува, проверува количината и видот на материјалите и дозволува варењето им.

После завршувањето на варењето ако не е поднесена нова писмена пријава за ново варење на ракија казанот се запечатува.

Време траењето на варењето на пријавените материјали го определува финансовиот отсеци односно местниот народен одбор во зависност од видот, количината и квалитетот на пријавените материјали за варење, како и од капацитетот на казанот кои се определува од стручна комисија.

Од материјалите за варење на ракија се прима, дека од варењето на 100 литра каша од јаболки, круши, банани се добива 6 хектолитарски степени ракија; од 100 литра кокиње испекаено од пшарата и виното 6 хектолитарски степени ракија; од 100 литра други сливи каша од секакви други плодови и од вино на кал 7 хектолитарски степени ракија; од 100 литра вино предначинчено за варење на ракија 10 хектолитарски степени ракија. Покрај оваа потребно е да се утврди количината на производениот алкохол во ракија со мерење на количината и јачината и пресметана во хектолитарски степени. За производство на ракија финансовите отсеци ќе водат одделна евиденција. По извршено производство на ракија производителите се должни веднаш да го платат данокот на промет, до колку ракијата не ја внесуваат во дачно сместител.

а) На производителите на вино и ракија кои произведуваат вино и ракија и од сопствени сировини од сопствена земја финансните отсеци одобруваат за нивно домашно употребување без да се плати данок на промет како следува:

Ракија за секој член од домаќинството на возраст над 15 години по 5 хектолитарски степени годишно, но вкупно количината да не надминува 60 хектолитарски степени годишно:

б) Вино за секој член од домаќинството на возраст над 15 години и тоа:

до 4 члена на домаќинство над 15 години 300 литри годишно
од 4 до 9 члена на домаќинство над 15 год. 500 лит. годишно
од 8 до 10 члена на домаќин. над 15 год. 600 литри годишно
10 члена на домаќинство над 15 год. 800 литри годишно.

Истата количина може да се одобри и на производителите на вино и ракија од сопствени сировини од сопствена земја кои не се земјоделци.

Одобренаа количина вино и ракија за домашна консумација треба да се чува во одделни простории од тие кои служат за останалото производство.

Финансовите отсеци овие одобренија ги дава тн основно поднесениот пријави за производството од страна на производителите и за нив водат одделна евиденција. При давањето на овие одобренија да се води строго сметка да ли ракијата се произведува од сировини од сопствена земја исто така и за виното.

Евиденцијата за даденото одобрение ќе се води во следните сведенија: редни број, дата, број на одобрението, презиме, име и место каде живее производителот, број на членовите на домаќинството над 15 год. количина на пријавениот производ — вино и ракија, количина на виното и ракијата која е од брени за домашна консумација.

Се обрнува внимание, дека овие одобренија производителите можат да ги користат за вино најдоцна до 20 ноември истовремено со поднесувањето на пријавата за произведената количина вино, а за ракија веднаш по извршеното производство на ракија.

б) Лозарските и винарските кооперации кои се сообрани производители и истите од сировините од сопствените земји произведуваат вино, како и кои својата работа и своите правила ги сообразиле со Основниот закон за кооперациите и Уредбата за начинот на основање на кооперации, нивните правила и уписот во кооперативниот регистар (Службен весник на НРМ бр. 9/47).

се должни да пријават вкупното производство на вино на своите кооператори до 25 ноември. Избите на овие кооперации во местото на производството се смета како дачно сместител за која се ослободени од плаќање на таксов. Но со продавниците на овие кооперации надвор од местото на производството ќе се постопа како со производителите кои се занимават со продажба или преработка на алкохолни пијалоци на едро или дребно кои се споменати во точ. 11 забелешката кон Тарифен број 704 од А Тарифата. Членовите на кооперацијата за домашна консумација можат да ја добијат без плаќање данок на промет оваа количина вино, која за оваа цел им припаѓа по Правилата на кооперацијата.

7) Спрема став да од Забелешката кон Т. бр. 704 од А. Тарифа на третите измененија и дополненија на привремената Тарифа за данокот на промет на производи (Службен лист ФНРЈ бр. 63 од 29 VII 1947 год.) производителите на вино од сопствени сировини кои не се земјоделци данокот го плаќаат при износот на виното од производителната база поради тоа и за овие производители важат објаснувањата во тит. 3 и 4 на овој напатствие и по истите к'е се постојува. Истите за составена кооперација без да го платат данокот на промет можат да ја изнесат количината на вино која е прописана во ст. 11 од овие забелешки односно по тит. 5 под б) од овој напатствие.

8) Приемател на вино и ракија макар на каков основ од производителот е должен да пријави на Финансовиот отсек количината и веднаш да плати данок на промет на сметка број 8.800.020 при Народната банка централа а Народна Република Македонија да изврши количината на виното и ракијата и износот на данокот на промет одделно за вино, одделно за ракија. Ако виното — ракијата се превозува на купецот, кој се наоѓа надвор од реонот на Финансовиот отсек, к'е достави на надлежниот Финансов отсек за купецот известие за пренесената количина вино — ракија на која е платен данок на промет за запишување во регистарот за набавените и потрошените елкохолни пијалоци. Во случај да се купецот наоѓа во реонот на Финансовиот отсек истиот е должен при контролата да се увери да ли купената количина е пишана во регистарот.

За сепкоја количина вино во промет над 10 литри и ракија во промет над 5 литри треба да се носи потврда за платен данок на промет на производи или пропратница да е сопствен производ од сопствена земја.

Лице при кого се најде во промет вино или ракија без овие документи к'е се казни по член 21 од Уредбата за данокот на промет на производи.

9) Спрема чл. 20 од Уредбата за данокот на промет Финансовите отсеци на околните градови — реонските народни одбори преку своите органи и службеници ја вршат редовната контрола за плаќањето на данокот на промет на производи и против неуредните производители — даночни обврзаници применуваат прописите за даночните нередности по чл. 21 до 28 од Уредбата за данокот на промет на производи.

10) На производителите — земјоделци и тие лица кои произведуваат вино и ракија од сопствените сировини од сопствената земја е позволено да продаваат вино и ракија во количина над 5 литра ракија и 10 литра вино.

11) Данокот на промет на производи на вино и ракија се плаќа на банковна сметка број 8.800.020 при Народната банка Централна на Народна Република Македонија.

Особено внимание треба да се обрне на извршувањето на ракија од разни плодови, те со честа контрола осигура правилната пријави и плаќање на данокот на промет на производи на произведетата ракија водејќи сметка да казаните бидат под постојан контрол на Финансовите органи и местните народни одбори.

Предното напатствие да се проучи од страна на сите органи и службеници на Финансовите отсеци, со истото да се запознат местните народни одбори за неговото правилно и точно исполнење во рамките на прописите од Уредбата за данок на промет на производи, за да се овој вид данок на виното и ракијата исплатува во долниот му износ од сите даночни обврзаници односно да не се дозволи оокривање и неплаќање на данокот на одделни лица.

Смрт на фашизмот — слобода на народот!

Бр. 24161 — 15 VIII 1947 год., Скопје

Министер на Финансите,
Д. Цамбас с. р.

СОДРЖАЈ:

245	Уредба за оснивање на Главна дирекција за автотранспорт при Комисијата за локални сообраќај при Владата на НР Македонија	303
246	Правилник за извршување Уредбата за специалниот курс за аптекански помошници — — — —	304
247	Дисциплинска правила за учениците од средни школи — — — —	307
248	Напатствие за постапката при наплатувањето и контролата на данокот на промет на производи на ракија и вино по Т. Бр. 702 и 704 од А. Тар. за данок на промет —	307—310